

Wat ik vreemd vind aan ouder worden is niet dat ik zelf ouder word. Het is niet dat de jongeman die ik ooit was in een oogwenk een leeftijd heeft bereikt die bejaard kan worden genoemd. Wat me eerder verbaast is dat mensen van mijn eigen generatie ook op leeftijd zijn gekomen, en dan vooral het feit dat mooie, sprankelende meisjes die ik ooit kende oud genoeg zijn om twee of drie kleinkinderen te hebben. Ik vind dat een rare gedachte, en bij vlagen word ik er zelfs verdrietig van. Terwijl ik het helemaal niet verdrietig vind dat ik zelf ouder word.

Dat het mij verdrietig maakt dat meisjes van toen ouder worden, heeft er denk ik mee te maken dat ik er opnieuw mee word geconfronteerd dat een soort droom uit mijn jonge jaren zijn potentie heeft verloren. Dat een droom sterft, is

in zekere zin misschien nog wel verdrietiger dan dat het echte leven zijn einde nadert. Bij vlagen voelt het zelfs behoorlijk onrechtvaardig.

Eén meisje - een vrouw die ooit een meisje was - kan ik me ook nu nog goed herinneren. Maar ik weet niet hoe ze heet. Natuurlijk weet ik ook niet waar ze nu is of wat ze doet. Wat ik van haar weet is dat ze naar dezelfde middelbare school ging als ik, dat we even oud waren (dat kon ik opmaken uit de kleur van haar schoolbadge, die hetzelfde was als de mijne) en dat ze waarschijnlijk groot fan van The Beatles was. Verder weet ik niets.

Het gebeurde in 1964, precies in de periode dat Beatlemania over de wereld raasde. Het was het begin van de herfst. Op school was een nieuw semester begonnen en het dagelijks leven nam weer zijn gewone ritme aan. Zij liep met snelle passen in haar eentje door de gang van de school. De zoom van haar rok fladderde op terwijl ze gehaast ergens naar op weg was. In de lange, schemerige gang van het oude schoolgebouw passeerden we elkaar. Behalve wij twee was er verder niemand. Zij hield een elpee tegen haar borst geklemd alsof het een schat was. Het was *With The Beatles*. Met die memorabele hoes met zwart-witfoto's van de vier Beatles in halfschaduw. In mijn herinnering was het niet

de Amerikaanse of de Japanse versie, maar de originele Engelse versie. Om een of andere reden is dat voor mij klip-en-klaar.

Het was een mooi meisje. Tenminste, op dat moment was ze in mijn ogen een prachtig mooi meisje. Ze was niet zo groot. Ze had lang zwart haar, slanke benen en ze rook verrukkelijk. (Alhoewel ik me dat misschien verbeeld. Misschien rook ze helemaal nergens naar. Maar zo leek het. Alsof ze toen ik haar passeerde verrukkelijk geurde.) Ik voelde me op dat moment enorm tot haar aangetrokken - tot dit naamloze meisje met de elpee tegen haar borst geklemd.

Mijn hart bonsde hard en snel, ik had moeite met ademen, geluid verdween naar de achtergrond zoals wanneer je naar de bodem van een zwembad zinkt. Alleen klonk diep in mijn oren heel zacht het geluid van een belletje. Alsof iemand me in grote haast iets van groot belang wilde laten weten. Het duurde alles bij elkaar nog geen tien of vijftien seconden. Het gebeurde plotsklaps, en voor ik er erg in had was het alweer voorbij. De belangrijke boodschap die erin leek te zitten ging, net als bij de kern van alle dromen, in een doolhof verloren. Zoals bij alle belangrijke gebeurtenissen in een mensenleven.

De schemerige schoolgang, het mooie meisje, de opfladerende rok en *With The Beatles*.

Het is de enige keer dat ik dit meisje heb gezien. In de jaren tot aan ons eindexamen heb ik haar niet meer gezien. Dat is eigenlijk raar. Ik zat op een behoorlijk grootschalige openbare middelbare school in de bergen van Kobe en er waren ongeveer zeshonderdvijftig leerlingen per jaar (dit was de zogeheten babyboomgeneratie, dus we waren altijd met veel). Het was niet zo dat iedereen elkaar kende. Ik kende meer kinderen niet dan wel, van naam of gezicht. Maar toch, als je elke dag naar school gaat en elkaar voortdurend in de gangen voorbijloopt, dan valt het toch niet te verklaren dat je zo'n mooi meisje daarna nooit meer passeert. Vooral omdat ik altijd als ik door de schoolgangen liep juist oplette of ik haar niet toevallig tegenkwam.

Was ze in rook opgegaan? Had ik die middag aan het begin van de herfst een loze dagdroom gehad? Of had ik dit meisje in de schemerige schoolgang mooier gemaakt dan ze was en herkende ik haar daarom niet als ik haar later in het echt zag? (Deze laatste optie lijkt me het waarschijnlijkst.)

Sindsdien heb ik een aantal vrouwen leren kennen met wie ik goed bevriend ben geraakt. En ik betrap me erop dat ik, elke keer als ik een nieuwe vrouw leerde kennen, er onbewust op hoopte dat ik dat moment - dat stralende moment waarop ik haar in die herfst van 1964 in een schemerige

schoolgang passeerde – kon laten herleven. Het woordeloze bonzen van mijn hart, het happen naar lucht, het belletje dat ik ergens diep in mijn oren kon horen.

Soms kon ik het terughalen en soms lukte het niet (dan klonk het belletje helaas niet voldoende). Soms leek ik het te kunnen pakken, om het in een of andere bocht weer kwijt te raken. Maar in alle gevallen fungeerde het herleven van dat gevoel voor mij als een ijkpunt van mijn verlangen.

Wanneer in de echte wereld een dergelijk gevoel lastig terug te halen was, liet ik stilletjes de herinnering aan dit gevoel binnen in mijzelf herleven. Op die manier werd op sommige momenten mijn herinnering mijn dierbaarste gevoelskapitaal en vormde het zelfs een leidraad in mijn leven. Als een katje dat in een ruime zak van je jas stilletjes ligt te slapen.

Over naar The Beatles.

Een jaar voordat ik dit meisje zag, werden The Beatles wereldwijd mateloos populair. In april 1964 bezetten The Beatles de nummers een tot en met vijf van de Amerikaanse hitparade. Dat was in de geschiedenis van de popmuziek nog nooit voorgekomen. Dit waren de vijf hits uit die tijd:

Can't Buy Me Love

Twist and Shout

She Loves You

I Want to Hold Your Hand

Please Please Me

Van de single 'Can't Buy Me Love' waren naar verluidt in de voorverkoop al 2,1 miljoen exemplaren besteld. Nog voordat de plaat in de winkel lag, had hij al dubbel platina behaald.

Ook in Japan waren The Beatles waanzinnig populair. Als je de radio aanzette, stond er steevast een nummer van The Beatles op. Ook ik vond de meeste nummers van The Beatles in die tijd leuk en ik herinner me al hun hits van toen. Ik zou ze zelfs kunnen zingen als het moest. Want als ik in die tijd aan mijn bureautje mijn huiswerk maakte (of deed alsof), stond mijn radio altijd aan op een muziekzender.

Maar eerlijk gezegd ben ik nooit een toegewijde Beatlesfan geweest. Ik deed nooit uit mezelf moeite om hun songs te horen. Ik hoorde hun liedjes tot vervelens toe, maar het was uiteindelijk gewoon *populaire muziek* die passief mijn oren in en uit ging. Het was niet meer dan de achtergrond-

muziek van mijn pubertijd die uit de speakers van mijn Panasonic-transistorradiootje stroomde. Muzikaal behang.

Ik heb in mijn middelbareschooltijd of als student nooit een plaat van The Beatles gekocht. In die tijd trokken jazz en klassieke muziek me veel meer en als ik serieus muziek wilde luisteren, luisterde ik uitsluitend daarnaar. Van mijn gespaarde zakgeld kocht ik jazzplaten, in jazzcafés vroeg ik nummers aan van Miles Davis en Thelonious Monk en ik ging naar klassiekemuziekconcerten.

Pas veel later kwam het in me op om zelf een plaat van The Beatles aan te schaffen en die eens serieus te beluisteren. Maar dat is weer een ander verhaal.

Misschien is het raar, maar ik heb het album *With The Beatles* pas voor het eerst van begin tot eind beluisterd toen ik al halverwege de dertig was. Ook al koesterde ik een indrukwekkende herinnering aan een meisje dat met dat album tegen zich aan geklemd door de schoolgang liep, toch heeft het lang geduurd voor ik zin kreeg die elpee daadwerkelijk te beluisteren. Ik weet niet waarom, maar welke muziek er nu eigenlijk in de groeven van de elpee stond gegraveerd die zij tegen haar borst geklemd hield, heeft mij nooit geïntregeerd.

Het eerste wat ik dacht toen ik, halverwege mijn dertigste

en allang geen jongen of adolescent meer, naar deze elpee luisterde, was dat het geen adembenemend geweldige muziek was. Zes van de veertien tracks op het album zijn covers van andere artiesten en de acht originele Beatles-nummers zijn - afgezien van 'All My Loving' van Paul - niet opmerkelijk geslaagd te noemen (vind ik). 'Please Mister Postman' van de Marvelettes en Chuck Berry's 'Roll Over Beethoven' zijn goed gelukt en ze maken nog steeds indruk, maar het blijven covers. Het lef van The Beatles om een plaat te maken met louter nieuwe nummers, en geen compilatie van hitsingles, is op zichzelf te prijzen, maar hun debuutalbum *Please Please Me*, dat vrijwel in zijn geheel impromptu is gemaakt, klinkt in mijn oren frisser.

Toch werd hun tweede album nummer 1 in Engeland en behield die positie 21 weken (in Amerika stonden iets andere nummers op het album dan in Engeland en ook de titel was veranderd, in *Meet The Beatles!*, maar de hoes was ongeveer hetzelfde). Dat de massa onlesbaar dorstte naar meer muziek van The Beatles zal daaraan hebben bijgedragen, maar zeker ook die sublieme hoes in zwart-wit met de portretten van de vier in halfschaduw.

Wat mij in feite aantrok, was het beeld van dit meisje met die hoes zo dierbaar tegen zich aan geklemd. Haal de hoes uit dit plaatje en ik was misschien niet zo geïntrigeerd ge-

weest. De muziek speelde wel mee. Maar wat écht speelde, was iets veel groters, wat de muziek zowel omvatte als oversteeg. En dit tafereel brandde zich, binnen een seconde, helder op het fotografisch papier van mijn hart. Het was een imprint van een *unieke* gemoedstoestand van dat moment, van die plek, van die periode.

De belangrijkste gebeurtenis van het jaar erna, 1965, was niet dat president Johnson opdracht gaf tot het bombarderen van Noord-Vietnam en dat dit escaleerde tot de Vietnamoorlog, het was ook niet de ontdekking van het bestaan van de iriomotebergkat op het eiland Iriomote, maar dat ik voor het eerst een vriendinnetje had. We hadden in de vierde bij elkaar in de klas gezeten. In die tijd gingen we amper met elkaar om, maar in het jaar erna kregen we door een toevalige aanleiding iets met elkaar.

Om misverstanden te voorkomen wil ik vooropstellen dat ik niet knap ben, en ook geen steratleet, en nooit bovengemiddelde cijfers heb gehaald. Ik kan niet goed zingen en ik ben ook geen begenadigd spreker. Daarom ben ik in mijn schooltijd en ook daarna nooit algemeen 'populair' geweest bij de meisjes. Het is niet iets om trots op te zijn, maar dit is een van de dingen die ik, in dit onzekere mensenleven, met zekerheid kan stellen. Toch was er om een of andere reden